

ŽVILGSNIAI

"XXI amžiaus" priedas jaunimui, 2004 m. birželio 18 d., Nr. 6 (55)

PRIEDAI

Abipus Nemuno

KRISTUS = pasaulis

ŽVILGSNIAI

PRO VITA

Sidabrinė gija

XXI AMŽIAUS
HORIZONTAI

Atodangos

Meilės oazė prie Minijos, arba Naujos patirtys

Tikėdamiesi, kad Telšių vyskupijos licėjaus, kuris šiais metais švenčia savo veiklos dešimtmetį, abiturientai, gavę brandos atestatus, tęs studijas kunigų seminarijoje, siekiame, kad moksleiviai įgytų igūdžių ir patirties, reikalingų būsimajai profesijai. Svarbus gebėjimas kunigo darbe – valdyti žodį. Ne mažiau svarbu būsimiesiems kunigams giliau pažinti ir skaudžias mūsų visuomenės žaizdas, su kuriomis jiems teks susidurti už licėjaus ir seminarijos sienų. Todėl lietuvių kalbos mokytoja metodininkė Elena Šidlauskienė, talkinant Telšių Žemaitės teatro režisierėi Laimutei Pocevičienei, šiais metais vėl parengė efektyvią meninę programą, skirtą narkomanijos prevencijai. Su pirmąja literatūrine kompozicija, kuri buvo skirta alkoholizmo pasekmėms atskleisti (pagal Timo Guenard'o knygą „Stipriau už neapykantą“), licėjaus auklėtiniai prieš porą metų tapo respublikinio skaitovų konkurso laureatais, daug kartų rodė ją visuomenei.

Šiųmetės programos (meninė kompozicija pagal Audriaus Kauko knygelę „Narkomano užrašai“) dalyviams ir žiūrovams įtaigiai pasakoma, kad žmogui, patekusiam į narkomanijos liūną, iš jo išsikapstyti vilties beveik nėra. Gegužės 5 dieną Telšių Vincento Borisevičiaus katalikiškojoje gimnazijoje, paskui Telšių parodų salėje moksleivių meninį žodį lydėjo narkomano Audriaus tėvo rašytojo Kosto Kauko asmeninis liudijimas apie patirtus išgyvenimus, matant sūnaus ritimąsi į prarają, o gegužės 15 dieną Plungės rajono Pakutuvėnų priklausomybių centre įvyko susitikimas su pačiu knygelės autoriumi.

Tai buvo neužmirštama. Dabar net sunku pasakyti, kas patyrėme stipresnių išgyvenimų: ar pranciškono kun. Gedimino Nungaudžio vadovaujamo Priklausomybių centro gyventojai, kuriems jų draugo Audriaus knygelės pristatymas buvo didelė staigmena, nes dauguma jų apie ją visai nebuvo girdėję, ir juos licėjaus ugdytinių raiškus žodis ir vaidyba, seminarijos klierikų giedama giesmė giliai sukrėtė, – matėme, kaip tariamas žodis buvo gerte geriamas, nesigirdėjo net alsavimo, visi sėdėjo išmeigę akis, tarsi pririšti prie skaitovų nematomais siūlais, o kai kurių skruostais tyliai riedėjo ašaros, – ar mes, pirmą kartą čia atsidūrę paukščių klegesio, pavasario žiedų pripildytoje meilės ir gerumo oazėje. „Tik meilė išgydyti gali“, – skambėjo moksleivių lūpomis sakomi žodžiai. „Žinau, aš viską galiu Tame, kurs myli taip mane“, – pritarė jiems klierikų giesmė. O mes visi buvome tos gydančios meilės veikimo liudytojai. Tą veikimą tikrai matėme, stebėdami ten dienas leidžiančių žmonių gyvenimo smūgiais paženklintus, iš pirmo žvilgsnio rūstokus, šiek tiek nepatikius veidus, kurie neatpažįstamai pasikeitė, kai vakaro šv. Mišių metu po kunigo žodžių: „Palinkėkime vieni kitiems ramybės“ – puolė vienas kitam į glėbį. Kiek meilės ir nuoširdumo tame apsikabinime. O kaip jie švietė meile ir gerumu, kai po programos knygelės „Narkomano užrašai“ autorius Audrius, pamiršęs net savo nuolatinę palydovę – lazdelę, ėjo apkabinti mokytojos Elenos, atsidėkodamas jai už jo knygelės pristatymą, už jos populiarinimą, apkabino kiekvieną moksleivį, o ypač ilgai ir šiltai laikė savo glėbyje Aurimą, narkomano Audriaus vaidmens atlikėją. Nors žiūrovų tebuvo apie dvidešimt, tačiau aplodismentai griaudėjo taip, tarsi didžiulė salė būtų pilnutėlė. Ir be žodžių visiems viskas buvo aišku. Bažnyčios pastogėje įrengtoje parapijos salelėje tą žvaboką vakarą buvo šilta ir jauku. Mūsų visų širdys spurdėjo iš džiaugsmo, kai matėme, kaip gera Audriui, kad prieš keletą metų padarytas jo darbas nenuėjo veltui, kaip gera mokytojai, kūrusiai šį projektą, kaip gera moksleiviams, ilgai ir kantriai rengusiems programą. Galvojau, ar ne tokios akimirkos gydo mūsų sielų žaizdas? Vakarienės metu mačiau jau kitokių tų žmonių veidus, atviresnius, besišypsančius. Ir košė buvo skani, ir pokalbis atviras bei nuoširdus. Sužinojome, kad Pakutuvėnų parapijoje tėra tik 40 šeimų, bažnyčion sekmadieniais ateina tik dešimt iš jų, kad kas sekmadienį po šv. Mišių prie stalo čia pakviečiami visi bažnyčios lankytojai. O jų būna pilna bažnytėlė. Atvyksta nuo priklausomybių kenčiantys žmonės, jų šeimų nariai iš visos Žemaitijos. Čia priimama kiekviena sužeista ir sužalota siela, kaip buvo priimtas ir alkoholikas, du kartus buvęs kalinys Žanas, kuris vakarienės metu atskleidė sukrečiančią savo

neilgo gyvenimo dramą. Dar giliau negu literatūrinio montažo žodžiai įsirežė atmintin jo liudijimas apie tą kančią, kurią tenka iškentėti puolusiam, padariusiam nusikaltimą žmogui: "Sąžinės priekaištai tokie baisūs, rodos, išplėštum juos iš krūtinės, peiliu išpjautum, išmestum, bet negali... Alkoholis nuramina gal dešimčiai minučių...". Jis dėkojo Dievui už atrastą tikėjimą, kurio jis vaikystėje nepažino, už daugybę mažų stebuklų, atvedusių jį iki Pakutuvėnų ramybės oazės. „Kiek pabuvęs čia, parvažiuoju namo pas motiną ir sesę – neramu. Nerandu gyvenimo pilnatvės, – sakė jis. – Todėl ir vėl grįžtu čia". Jisai jau patyrė ir mums paaiškina: kad pajustum gyvenimo pilnatvę, reikalinga malda – ryšys su Dievu; reikia daug dirbti. Šito jis anksčiau nebuvo išmokęs. Priklausomybių centre yra daug darbo ir daug maldos. Centro gyventojai čia viską patys daro: ir košę verda, ir svečius priima, ir višteles lesina, ir aplinką tvarko, tikriausiai ir daržą sodina. Reikia juk patiems maitintis. Ne viską spėjome pamatyti. O ir statybos vyksta, centras pamažu plečiamas. Matėme ką tik pasodintų gėlių, švarą ir tvarką patalpose, gražiai krūvelėmis sukrautus akmenėlius, neseniai nupjautą žolę, net Pažinimo medį, papuoštą akmenėliais ir kiaušiniais ir dar nežinia kuo. Kad būtų linksma ir jauku tame Minijos ir jos intako, kurio vardo nespėjau paklausti, slėnyje. Visur tyro meilės dvelksmas, nes tėvui Gediminui, broliui Karlui, pranciškonui iš Italijos, kuriančiam čia ikonas ir mokančiam to meno kitus, – mes apžiūrėjome jo paveikslus ir jo dirbtuves, sužinojome, kaip atsiranda ikona: iš maldos, gamtinių medžiagų ir meilės, – nėra svarbesnio tikslo, kaip liudyti Kristų, kurti Jo karalystę. Buvo gera pasimėgauti šitokia meile ir mums. Čia ir katės mylimos. Nieko keisto, juk čia pranciškonai gyvena. Jos ne tokios kaip kitur – labai pasitikinčios visais žmonėmis, prisirišusios ir sekiojančios iš paskos. Manėme, kad Pakutuvėnuose jų koks tuzinas – kur eini, vis katė. Pasirodo, kad tėra tik dvi, bet jos suspėja pabūti šalia.

Ką čia pamėginau užrašyti – tik detalės, kalbančios apie esminius dalykus.

Gal tai tik smulkmenos? Bet iš smulkmenų ir susideda visas mūsų gyvenimas...

Svarbiausia: pabuvome ir mes tą vakarą šalia vienas kito, tokie skirtingi ir tokie panašūs. Panašūs kančia ir žaizdomis, trokštantys meilės, ne visada pajėgiantys prisikelti... Širdimi pajutome, kad esame broliai, to paties Dievo vaikai...

O, kad kuo dažniau toje besipykstančioje, politikų supriešintoje Lietuvoje pasijustumė taip vienas kitam reikalingi ir mieli...

*Angelė RAUDIENĖ,
Telšių vyskupijos licėjaus direktoriaus pavaduotoja*

© 2004 "XXI amžius"